

Notat

OPPDRAAG	Bistand regulering Maxbo Nøtterøy	DOKUMENTKODE	10260011-01-RIM-NOT-001
EMNE	Vurdering av naturmangfold og kartlegging av fremmede arter	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Nøtterøy Næringseiendom AS	OPPDRAAGSLEDER	Anders Arild
KONTAKTPERSON	Lene Ekorness	UTARBEIDET AV	Evita Kolseth Skaar
KOPI		ANSVARLIG ENHET	10103070 Seksjon Utredning og GIS

SAMMENDRAG

I forbindelse med detaljreguleringsplan for Maxbo Nøtterøy i Færder kommune har Multiconsult utført en naturfaglig vurdering av planområdet.

Hele området ble kartlagt etter Miljødirektoratets instruks i 2020, uten funn av naturtyper. Det ble ikke avdekket nye naturtyper i området ved egen undersøkelse september 2024.

Området ble befart i september 2024. Det ble gjort funn av en rekke fremmede arter, mange av høyeste risikokategori (SE). Blant disse var det stor spredning av tuja og fremmede mispel- og kornellarter til naturområdene, og det ble funnet betydelige forekomster av kanadagullris og hagelupin.

Foreliggende planarbeid er også vurdert opp mot de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12. Innenfor naturmangfold bedømmes kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig til å kunne vurdere om planforslaget kan vedtas.

Ved utbygging av området må man forvente at alle jord- og vegetasjonsmasser kan ha frø og plantedeler av fremmede arter. Om denne typen masser skal fraktes bort fra området må de leveres til et mottak som har tillatelse til å ta imot masser med fremmedarter.

00	17.12.2024	Til oppdragsgiver	Evita Kolseth Skaar	Vegard Meland	Anders Arild
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

1 Bakgrunn

Nøtterøy Næringseiendom AS foreslår en detaljregulere av et område langs Kirkeveien på Nøtterøy i Færder kommune, Kirkeveien 250-252. Planforslaget legger opp til forretning for plasskrevende varehandel, med formål om å legge til rette for forretningsvirksomhet med tilhørende infrastruktur i området. Multiconsult er i den forbindelse engasjert til å bistå i arbeidet med å utarbeide en detaljreguleringsplan for det aktuelle området, som omfatter gnr. 116, bnr. 5 og 32. Forslag til illustrasjonsplan er vist i figur 1-1.

I oppstartsmøte med kommunen, datert 01.03.2024, fremkom det at det er registrert rødlistet arter innenfor planområdet. Videre står de at nåværende og tidligere bruk kan medfører risiko for uønskede fremmedarter i planområdet og at temaet må undersøkes og behandles i planlegginga. Som en del av planarbeidet er naturverdier og biologisk mangfold kartlagt og vurdert.

Dette notatet beskriver også kunnskapsverdier om naturmangfold i området med vurderinger etter naturmangfoldlovens paragrafer §§ 8-12, og forekomster og anbefalinger knyttet til fremmede arter.

Figur 1-1: Utsnitt fra illustrasjonsplan, utarbeidet av Arkitektene Astrup og Hellern (11.12.2024).

2 Metode

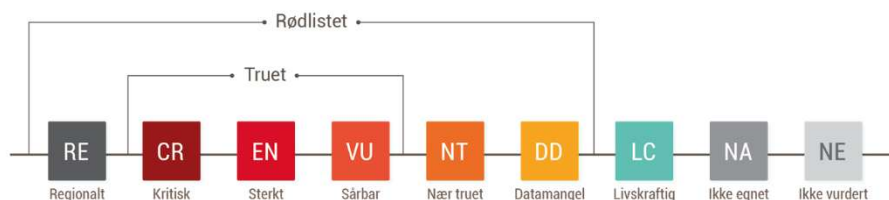
2.1 Kilder til informasjon

Data er innhentet fra offentlig tilgjengelige databaser:

- Norges geologiske undersøkelse (NGU): geologiske kart over berggrunn^{/1/} og løsmasser^{/2/}, samt avledede berggrunnskart over kalkinnhold
- Miljødirektoratets *Naturbase*^{/3/} datalagene «Arter av nasjonal forvaltningsinteresse», «Naturtyper – Miljødirektoratets instruks» og «Naturtyper – DN-håndbok 13»
- Artsdatabankens *Artskart*^{/4/}

Rødliste- og fremmedartsstatus for registrerte arter og naturtyper er hentet fra nyeste versjon av Norsk rødliste for naturtyper 2018^{/5/}, Norsk rødliste for arter 2021^{/6/} og Fremmedartslista 2023^{/7/}.

Norsk rødliste for arter er en oversikt over arter som er vurdert å ha en risiko for å dø ut i Norge^{/6/}. Rødlistekategorien er vist i figuren nedenfor.

Figur 2-1: Rødlistekategorier etter norsk rødliste for arter 2021^{/5/}.

Alle naturtyper er vurdert på tilsvarende måte, og de samme rødlistekategoriene brukes for naturtyper som for arter.

Fremmedartslista viser hvilken økologisk risiko fremmede arter kan utgjøre for naturmangfoldet i Norge. Risikokategori for fremmede arter er vist i figuren nedenfor.

Figur 2-2: Risikokategorier for fremmede arter etter fremmedartslista 2023^{/7/}.

2.2 Befaring og fremmedartskartlegging

Det er gjort en befaring av området for å avdekke eventuelle naturtyper, i tillegg til en kartlegging av fremmede arter. Befaring/fremmedartskartlegging er utført av naturforvalter Evita Kolseth Skaar (Multiconsult) den 26.09.2024.

3 Kunnskapsgrunnlag

3.1 Generell områdebeskrivelse

Planområdet ligger i boreonemoral sone, svakt oseanisk seksjon. Berggrunnen består av monzonitt med innslag av larvikitt. Det er kalkfattige bergarter. Løsmassedekket i størsteparten av planområdet består av marine strandavsetninger, noe som ofte gir et næringsrikt jordsmonn.

Plantasjen ligger midt i planområdet på nordsiden av Nattvallveien. Store deler av området består i dag av asfalterte og grusede flater, med kantsoner med beplantede trær, busker, hekk og bed. I vest er et inngjerdet område som benyttes til oppbevaring av hageplanter (figur 3-1). Utenfor hagesenteret i sørøst er det asfaltert parkeringsplass og tilkomstvei til butikken. I tillegg til den asfalterte parkeringsplassen er det en grusplass rett øst for innkjørselen til hagesenteret. Et område nordøst for hagesenteret består av åpen fastmark med en kantsone av takrør (planteart i grasfamilien).

Planområdet grenser til Semsåsen i øst, og en smal stripe med skog ligger innenfor planområdet. Skogen som ligger innenfor planområdet her er blandingsskog med innslag av både gran, selje, osp, lønn, bjørk, ask og alm. De to sistnevnte er rødlistet som sterkt truet (EN). Sør for Nattvallveien er skogen i hovedsak bestående av gran, hvorav noen trær er nokså grove. Nord i planområdet er skogen mer åpen. Busksjiktet er stedvis nokså tett.

Området er tydelig påvirket av menneskelig aktivitet, og det ble observert mye søppel i naturområdene, særlig innenfor skogområdet i øst.

Figur 3-1: Deler av området er inngjerdet mot en del av Kirkeveien og Nattvallveien, og mot parkeringsplassen (t.v.). Semsåsen ses i bakgrunnen. Åpent område nordøst for hagesenteret (t.h.).

Figur 3-2: Skog dominert av gran sør for Nattvallveien. Noen av granene er nokså grove (t.h.).

3.2 Naturtyper

Kartleggingen fra 2020 viser ingen forvaltningsrelevante naturtyper innenfor planområdet, se figur 3-3. Det ble heller ikke funnet naturtyper etter Miljødirektoratets instruks M-2209 innenfor planområdet ved befaring.

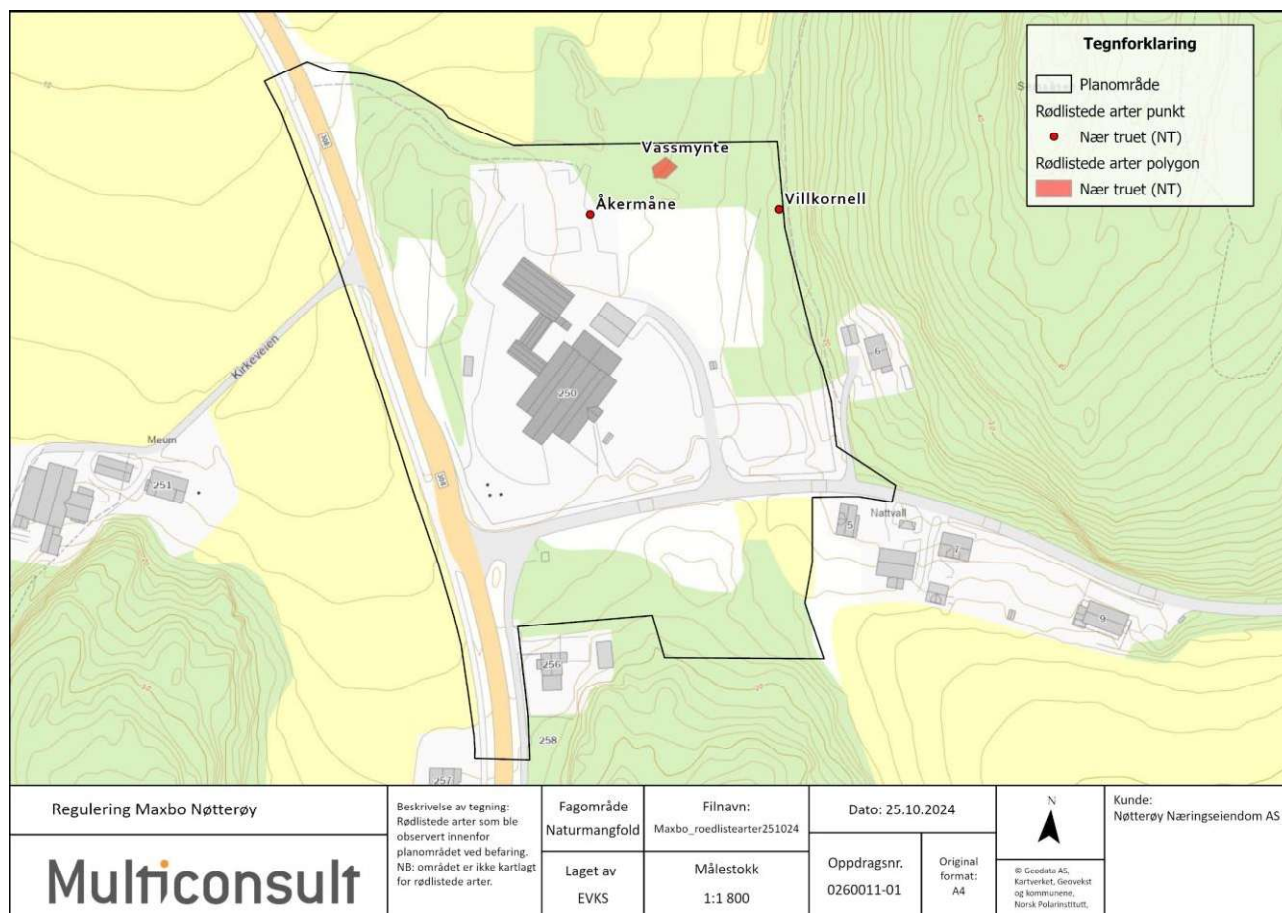

Figur 3-3: Dekningskart for kartlegging etter Miljødirektoratets instruks (t.v.) og kartlagte naturtyper etter Miljødirektoratets instruks og DN-håndbok 13 (t.h.). Kilde: Naturbase kart.

3.3 Arter og funksjonsområder

Det er ikke registrert rødlistede arter innenfor planområdet mellom 2014 og 2024 i Naturbase eller Artskart. Det er tidligere registrert mørkmjølke (VU) og buesøtgras (VU) innenfor planområdet, men disse registreringene er gamle (2003).

Ved befaring i september 2024 ble det observert følgende rødlistearter; åkermåne (NT), villkornell (NT) og en større forekomst med vassmynte (NT). Sistnevnte dyrkes også som nyttevekst, og kan dermed være av fremmed opphav. Det ble ikke observert rødlistede pattedyr eller fuglearter. Artsfunnene er ikke validerte, og det er ikke foretatt en fullstendig artskartlegging.

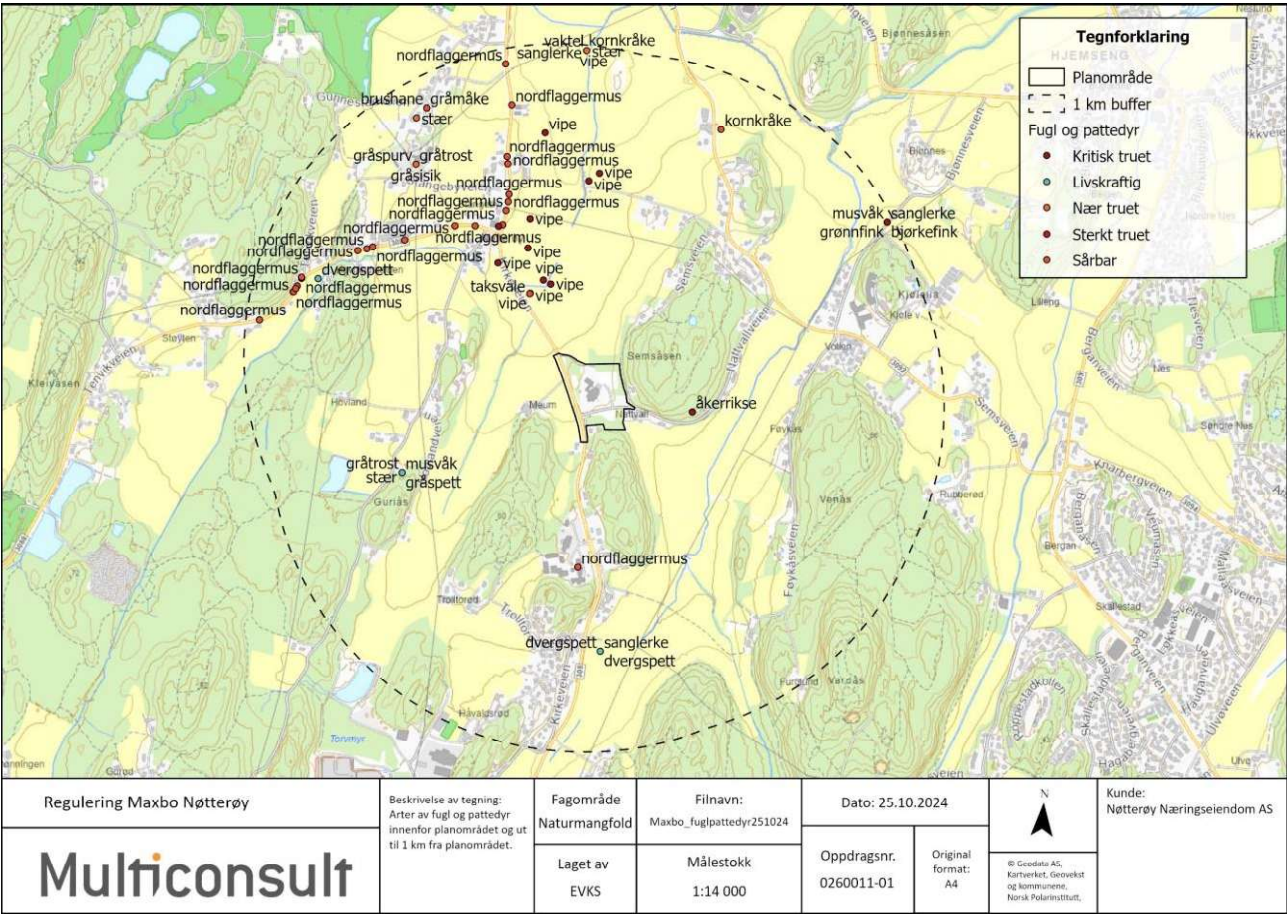
Figur 3-4: Observerte rødlistede arter ved befaring i september 2024. Området er ikke kartlagt for rødlistede arter. Det er ingen registrerte arter av karplanter, moser, lav eller sopp innenfor planområdet etter 2014.

I nærhet til planområdet er det en rekke registreringer av rødlistet fugl, hvorav mange er tett knyttet til kulturlandskapet. Blant disse er det gjort mange registreringer av vipe (CR) i jordbrukslandskapet både nord og vest for planområdet. Arten ble sist registrert i 2024, og det er registrert reproduksjon hos arten i disse områdene ved flere tilfeller.

I Naturbase er det registrert flere andre rødlistede fuglearter; åkerrikse (CR), storspove (EN), brushane (VU), båndkorsnebb (VU), grønnfink (VU), gråmåke (VU), gulspurv (VU), hønsehauk (VU), kornkråke (VU), vaktel (VU), gråspurv (NT), rosenfink (NT), sanglerke (NT), sivhauk (NT), stær (NT) og taksvale (NT). Det er registrert spesielt hensynskrevende arter av rovfugl og spettefugler i nærhet til planområdet; musvåk, dvergspett og gråspett. Det finnes flere registreringer i Artsobservasjoner enn det som ligger i Naturbase, og det er gjort mange registreringer av rødlistet fugl så sent som i 2024.

Blant pattedyr er det observert mye nordflaggermus (VU) i området. De fleste registreringene er gjort langs Tenvikveien og Kirkeveien nord for Stangeby, men det er også registreringer av arten nærmere planområdet. Ettersom de fleste observasjonene er gjort langs vei, er det ikke anledning til å avgrense et eksakt funksjonsområde for arten.

Jordbrukslandskapet som grenser til planområdet er høyst sannsynlig funksjonsområde for en kritisk truet art; vipe, og for andre rødlistede fuglearter knyttet til kulturlandskapet. Det er mulig at planområdet er en del av et større funksjonsområde for en sårbar flaggermusart; nordflaggermus, og at det har betydning for landskapsøkologiske sammenhenger som forflytningskorridorer mellom Semsåsen og de andre kollene i nærområdet. Ettersom en del av planområdet er utbygd, antas det ikke å kunne være en sentral del av artens funksjonsområde.

Figur 3-5: Registrerte arter av nasjonal forvaltningsinteresse innenfor planområdet og registrerte arter av fugl og pattedyr av nasjonal forvaltningsinteresse innenfor en 1 km buffersone fra planavgrensningen. Data fra Naturbase, 2014–2024.

Tabell 3-1: Arter av fugl og pattedyr av nasjonal forvaltningsinteresse registrert i Naturbase mellom 2014 og 2024, innenfor en 1km buffersone fra planavgrensningen.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Status Rødlista 2021	Antall	Siste registreringsdato
Acanthis flammea	gråsisik	LC (ansvarsart)	1	06.01.2016
Alauda arvensis	sanglerke	NT	8	03.04.2023
Astur gentilis	hønehauk	VU	2	07.05.2024
Buteo buteo	musvåk	LC (spesielt hensynskrevende art)	10	15.07.2022
Calidris pugnax	brushane	VU	1	30.09.2017
Carpodacus erythrinus	rosenfink	NT	1	19.05.2016
Chloris chloris	grønnfink	VU	1	03.04.2023
Circus aeruginosus	sivhauk	NT	1	03.08.2014
Corvus frugilegus	kornkråke	VU	5	06.10.2024
Coturnix coturnix	vaktel	VU	1	03.06.2023
Crex crex	åkerrikse	CR	1	01.06.2018
Delichon urbicum	taksvale	NT	1	07.05.2024
Dryobates minor	dvergspett	LC (spesielt hensynskrevende art)	3	15.03.2023
Emberiza citrinella	gulspurv	VU	1	20.04.2024
Eptesicus nilssonii	nordflaggermus	VU	23	25.08.2022
Falco columbarius	dvergfalk	LC (ansvarsart)	1	02.09.2014
Fringilla montifringilla	bjørkefink	LC (ansvarsart)	3	02.10.2022

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Status Rødlista 2021	Antall	Siste registreringsdato
Larus argentatus	gråmåke	VU	1	06.10.2018
Loxia leucoptera	båndkorsnebb	VU	1	18.10.2015
Loxia pytyopsittacus	furukorsnebb	LC (ansvarsart)	4	04.12.2022
Numenius arquata	storspove	EN	1	21.05.2014
Passer domesticus	gråspurv	NT	1	12.03.2015
Picus canus	gråspett	LC (spesielt hensynskrevende art)	1	26.11.2015
Sturnus vulgaris	stær	NT	5	20.04.2024
Turdus pilaris	gråtrost	LC (ansvarsart)	3	18.02.2019
Vanellus vanellus	vipe	CR	50	19.05.2024

3.4 Fremmede arter

Det er tidligere registrert hagelupin (SE) i Naturbase innenfor planområdet, samt eldre registreringer (eldre enn 2014) av hvitsteinkløver (SE) og vinterkarse (NR)¹. Det er i tillegg noen registrerte fremmede arter av potensielt høy risiko (PH) og lavere i Artskart. Hagelupin ble registrert senest i 2020. Øvrige registreringer er relativt gamle, og endringer er å forvente per 2024.

Ved fremmedartskartlegging i september 2024 ble det funnet store mengder fremmede arter i området. Rundt hagesenteret er det plantet/sådd flere uønskede fremmede arter som parktrær, prydplanter og hekk, se figur 3-6 og figur 3-7. Parkeringsplassen ved hagesenteret og grusplassen øst for innkjørsel til hagesenteret er beplantet med trær og busker, blant disse tuja, hybridbarlind og blågran. På sørsiden av parkeringsplassen var det beplantning av blant annet kranstopp og sprikemispel.

Figur 3-6: Beplantning ved parkeringsplassen til hagesenteret (t.v.) og grusplass øst for innkjørsel til hagesenteret (t.h.).

1. Vinterkarse ble frem til 2023 ansett som en fremmed art med svært høy risiko (SE). Etter nyeste versjon av fremmedartslista er arten ikke risikovurdert, ettersom den ble etablert før år 1800.

Figur 3-7: Beplantning på sørsiden av parkeringsplassen.

Det var stor spredning av fremmede trær og busker til skogområdene rundt hagesenteret, særlig tuja (SE) og fremmede kornell- og mispelarter (alle SE). Det var særlig mye tuja i skogområdene øst i planområdet mot Semsåsen, se figur 3-8. På sørsiden av Nattvallveien fantes det kratt med rynkerose (SE). Med unntak av tuja og sprikemispel var få av de plantede artene i hekk og bed rundt hagesenteret observert i spredning til naturområdene.

Det fantes også forekomster av fremmede arter i feltsjiktet, blant disse kanadagullris (SE) og hagelupin (SE), se figur 3-9. Det var betydelige forekomster av kanadagullris i de åpne områdene nord/nordøst for hagesenteret, med noe spredning også inn i skogområdene. Spredte forekomster av hagelupin ble funnet i veikanten både sør for Nattvallveien og ved parkeringsplassen øst for hagesenteret. Begge er vindsprede arter med høy frøproduksjon.

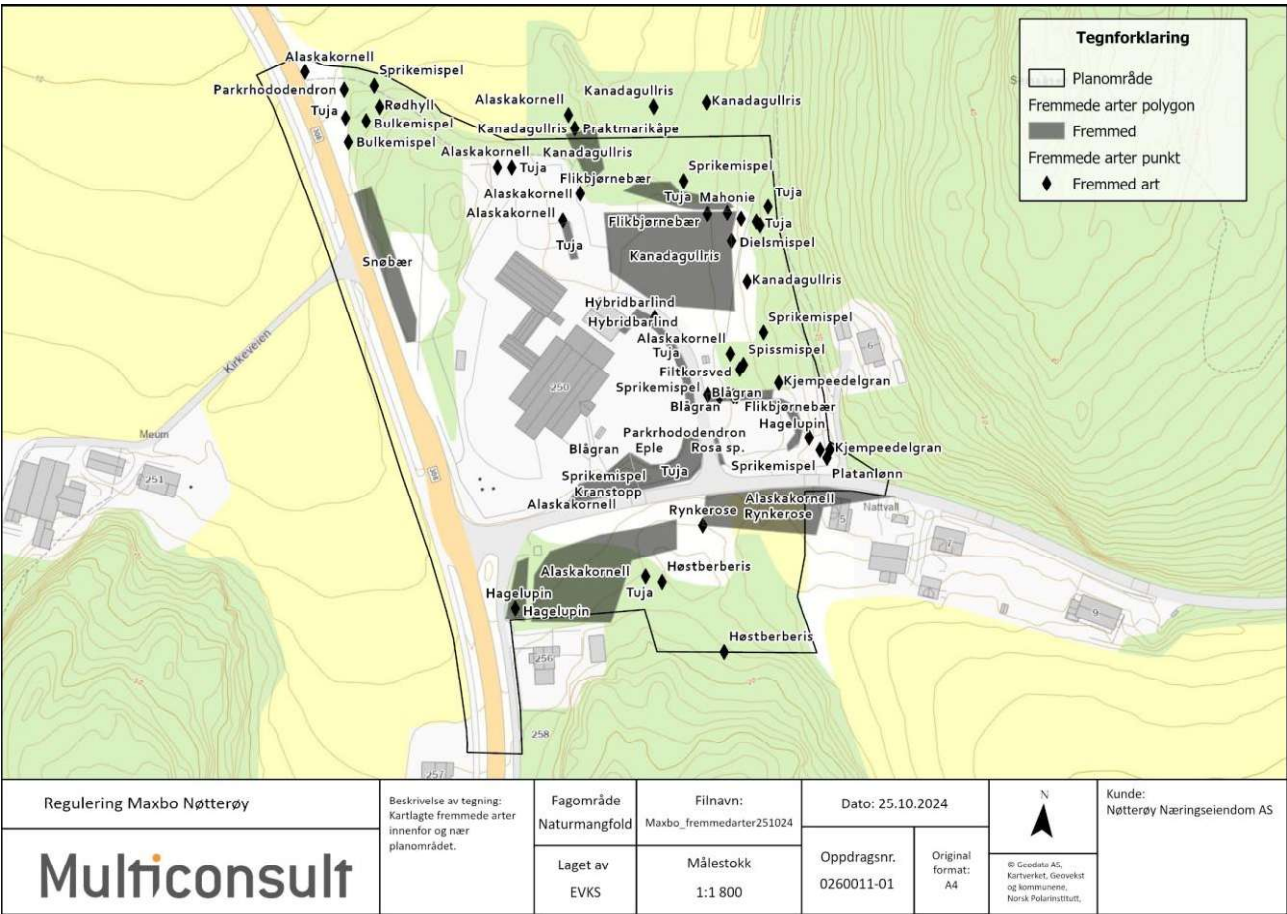
En oversikt over registrerte fremmede arter er gitt i figur 3-10 og tabell 3-2.

Figur 3-8: Tuja (HI) hadde særlig stor spredning til skogområdene ved kartlegging.

Figur 3-9: Hagelupin (t.v.) og kanadagullris (t.h.) er begge vindspreddede arter med høy frøproduksjon, og ble funnet flere steder i planområdet.

Figur 3-10: Registrerte fremmede arter ved befaring i september 2024.

Tabell 3-2: Registrerte fremmede arter ved kartlegging september 2024. Antall er ikke beskrevet for plantede arter uten avdekket spredning.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Risikokategori	Antall	Kommentar
<i>Abies grandis</i>	Kjempeedelgran	PH	2+	(Vanlig) edelgran <i>Abies alba</i> tidl. registrert i nær-området. To individer bestemt til kjempeedelgran 2024. Flere mindre individer i spredning kunne ikke bestemmes til art.
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Platanlønn	SE	2+	Unge individer.
<i>Alchemilla mollis</i>	Praktmarikåpe	SE	7+	1 lokalitet, ca. 2 m ²
<i>Berberis thunbergii</i>	Høstberberis	SE	2	
<i>Cotoneaster bullatus</i>	Bulkemispel	SE	5+	Enkelte individer med usikkerhet mot spissmispel <i>Cotoneaster villosulus</i> (SE). Sannsynligvis flere individer enn registrert.
<i>Cotoneaster dielsianus</i>	Dielsmispel	SE	1+	
<i>Cotoneaster divaricatus</i>	Sprikemispel	SE	6+	Sannsynligvis flere individer enn registrert.
<i>Cotoneaster lucidus</i>	Blankmispel	SE	1	
<i>Euonymus sp.</i>	Spolebusk-art	HI	1	Sannsynligvis <i>E. europaeus</i> .
<i>Ligustrum sp.</i>	Liguster-art		3	Mulig fremmed variant.
<i>Lupinus polyphyllus</i>	Hagelupin	SE	10+	
<i>Mahonia aquifolium</i>	Mahonie	HI	1	
<i>Malus domestica</i>	Hageeple	SE		Plantet. Ingen synlig spredning.
<i>Neillia incisa</i>	Kranstopp	PH		Plantet. Ingen synlig spredning.
<i>Picea pungens</i>	Blågran	LO		Plantet. Ingen synlig spredning.
<i>Rhododendron catawbiense</i>	Parkrhododendron	SE		Plantet. Ingen synlig spredning.
<i>Rosa rugosa</i>	Rynkerose	SE	2+	
<i>Rosa sp.</i>	Rose-art			Plantet. Ingen synlig spredning.
<i>Rubus laciniatus</i>	Flikbjørnebær	HI	3+	Tre spredte lokaliteter.
<i>Sambucus racemosa</i>	Buskhyll	SE	3	Nedvissen/usikker. En lokalitet. Mulig plantet.
<i>Scandosorbus intermedia</i>	Svensk asal*	NR		Plantet. Ingen tegn til spredning.
<i>Solidago canadensis</i>	Kanadagullris	SE	Større forekomster	
<i>Swida sericea</i>	Alaskakornell	SE	Større forekomster	Noe usikker artsbestemmelse, kan også være sibirskornell <i>Swida alba</i> (SE).
<i>Symphoricarpos albus</i>	Snøbær	HI		Plantet som hekk. Ingen tegn til spredning.
<i>Taxus ×media</i>	Hybridbarlind	SE		Plantet. Ingen tegn til spredning.
<i>Thuja occidentalis</i>	Tuja	HI	Større forekomster	Både plantede trær og rømlinger. Stor grad av spredning og flere større rømte individer.
<i>Tilia platyphyllos</i>	Storlind	HI	1	
<i>Viburnum lantana</i>	Filtkorsved	HI	1	

* Svensk asal ble frem til 2018 ansett som en fremmed art med svært høy risiko (SE). Etter nyeste versjon av fremmedartslista er arten ikke risikovurdert, ettersom den ble etablert før år 1800.

4 Vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12

Det fremgår av naturmangfoldloven (nml) § 7 at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet. I de følgende delkapitlene vurderes planforslaget opp mot disse miljørettslige prinsippene.

4.1 § 8 Kunnskapsgrunnlaget

«Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.»

"Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.»

Vurdering av tiltaket:

Naturtyper

Hele planområdet ble kartlagt etter Miljødirektoratets instruks M-1621^{/8/} av Norconsult AS i 2020, i forbindelse med en heldekkende kartlegging av tidligere Nøtterøy kommune. Dekningskartverdi er angitt som "grundig kartlagt med funn". Kvaliteten på eksisterende data må vurderes som god, ettersom kartleggingen er gjort nylig og grundig. Forskjellene mellom kartleggingsinstruks M-1621 og nyeste instruks M-2209^{/9/} vurderes ikke å være vesentlige for kvaliteten på kartleggingen.

Det er ikke blitt vurdert som nødvendig med en fullstendig naturtypekartlegging i dette tilfellet, men eksisterende datagrunnlag er bekreftet gjennom befarig i september 2024. Kunnskapsgrunnlaget om naturtyper vurderes som godt.

Arter og funksjonsområder

Det er gjort uttrekk av arter av nasjonal forvaltningsinteresse fra Naturbase innenfor planområdet i perioden 2014–2024. For ikke-fastsittende arter (her fugl og pattedyr) er det i tillegg undersøkt registreringer innenfor en sone på 1 km fra planavgrensningen. Kunnskapsgrunnlaget bygger på offentlig tilgjengelig data, og det er ikke utført egen kartlegging av forvaltningsrelevante arter og deres funksjonsområder.

Kunnskap om arter og funksjonsområder er basert på data i databaser. Registreringer av fugl tilsier at jordbrukslandskapet som grenser til planområdet er funksjonsområde for flere rødlistede artet, deriblant vipe (CR). Planområdet kan i tillegg være en mindre viktig del av et leveområde for nordflaggermus (VU). Siden deler av planområdet allerede er bebygget og det ikke er registrert naturtyper er det med stor sannsynlighet ikke spesielt viktig for noen artsgrupper.

Kunnskapsgrunnlaget om arter og funksjonsområder er noe svakt siden det ikke er foretatt en fullstendig artskartlegging, og at det er noe usikkerhet rundt artsbestemmelse.

Fremmede arter

Risikoen for forekomster av fremmede arter i området er vurdert som betydelig. Det er drevet hagesenter/gartnerivirksomhet i området over lengre tid, som medfører risiko for uønskede fremmede arter i planområdet.

Det er registrert arter av svært høy risiko (SE) og potensielt høy risiko (PH) innenfor og nær planområdet (Naturbase og Artskart). Flere av artsregistreringene er av eldre dato (nyeste registrering

2020). Det er sannsynlig at omfanget av disse kan endre seg i tiden frem mot iverksetting av planen siden mange av disse artene har stor spredningsevne. Det ble derfor vurdert som nødvendig med kartlegging av fremmede arter for å få et oppdatert kunnskapsgrunnlag. Etter kartlegging vurderes kunnskapsgrunnlaget som godt nok.

4.2 § 9 Føre-var-prinsippet

«Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.»

Vurdering av tiltaket:

Som beskrevet i forrige avsnitt vurderes kunnskapsgrunnlaget å være godt nok. Som et føre-var-tiltak antas at alle jordmasser kan ha frø og plantedeler av fremmede uønskede arter. Om denne typen masser skal fraktes bort fra området må de leveres til et mottak som har tillatelse til å ta imot masser med fremmedarter.

4.3 § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

«En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.»

Vurdering av tiltaket:

Planen beslaglegger ingen kartlagte naturtyper eller funksjonsområder for arter av forvaltningsinteresse. Gjennomføring av planen innebærer imidlertid beslaglegging av leveområder for livskraftige arter og sporadiske forekomster av rødlistede arter, samt risiko for skade på naturmangfoldet gjennom spredning av fremmede arter.

Verken gjeldende planer eller reguleringsplaner under arbeid tyder på at det vil komme utbygging i tilgrensende områder i overskuelig framtid, som kan bidra til å øke områdets samlede belastning.

4.4 § 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

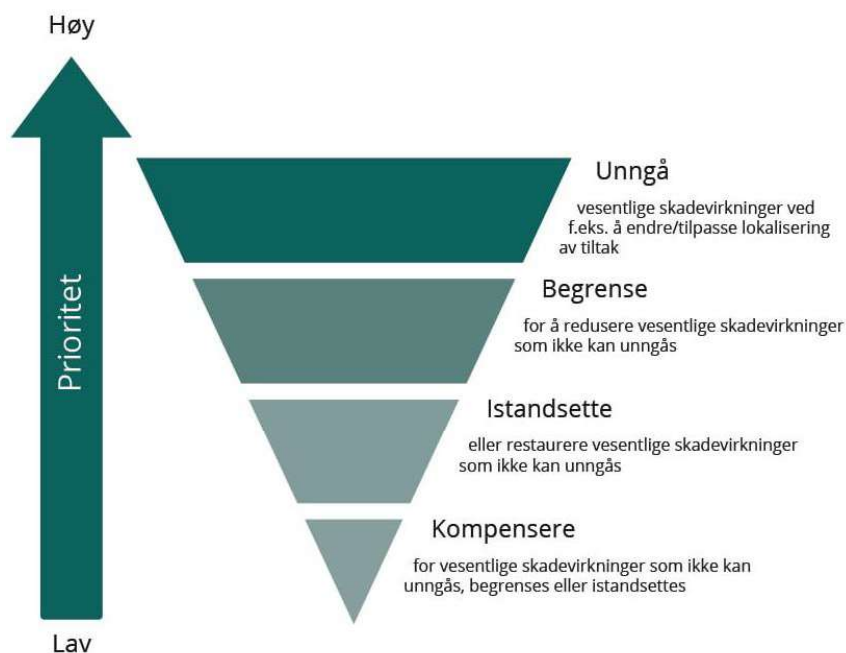
«Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.»

Vurdering av tiltaket:

Det følger av §11 at tiltakshaver plikter å bekoste tiltak for å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som måtte følge av planen. Dette inkluderer kostnader ved å:

- sikre et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag gjennom kartlegging
- tilpasse planen for å ivareta naturverdier
- treffe og gjennomføre egnede tiltak for å unngå eller begrense skade, både i permanent fase og i anleggsfasen, eksempelvis sikker håndtering av masser med fremmede skadelige arter

Det skal først og fremst tas sikte på å unngå skade iht. tiltakshierarkiet (figur 4-1). Dersom det ikke er mulig å unngå eller begrense skaden som følge av planen, plikter tiltakshaver å dekke kostnadene ved eventuell istandsetting og/eller kompenserende tiltak.

Figur 4-1: Tiltakshierarkiet. Først og fremst skal man unngå skadevirkninger for naturmangfoldet. Der dette ikke er mulig skal man begrense skaden, deretter istandsette arealer. Kompensasjon er siste utvei^{10/}.

4.5 § 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

«For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.»

Vurdering av tiltaket:

Planforslaget vil gi nedbygging av noe grøntareal. Det er store mengder fremmede arter i området. Om det er et ønske om å kunne differensiere på løsmasser for å slippe å transportere alt til mottak med tillatelse til å ta imot masser med fremmede arter må det tas en ny fremmedartskartlegging nær oppstart av anleggsarbeidet. Da kan visse områder muligens frigis, samtidig som det kan sies noe om hvor mektige løsmasselagene med fremmedarter kan være. Det er store artsforskjeller for hvor dypt røtter og stengler kan vokse.

Det antas at området kan ha noe betydning for nordflaggermus, og at tilgrensende landbruksarealer er funksjonsområde for vipe og andre arter med tilknytning til kulturlandskapet. Det må tas hensyn til hekkende fugl i anleggsfasen.

5 Usikkerhet

Deler av området var inngjerdet som en del av butikkområdet til Plantasjen, og ble brukt til oppbevaring av planter for salg. Dette ble derfor ikke kartlagt, men er heller ikke vurdert som nødvendig å kartlegge. Ettersom at forekomsten av fremmede arter i området var svært stor, er det sannsynlig at det finnes flere forekomster som ikke ble registrerte ved befarings.

Befaring ble utført noe sent i vekstsesongen (september), og det må påpekes at det kan finnes arter i området som ikke kunne oppdages ved befaringsstidspunktet. Tidspunktet kan ha vært av betydning for muligheten til å oppdage rødlistede arter, men dette er ikke vurdert som avgjørende for å kunne oppdage relevante naturtyper.

For fremmede arter vurderes det at befaringsstidspunktet ikke var avgjørende for kvaliteten på kartleggingen. Særlig relevante arter med høy spredningsintensitet som hagelupin og kanadagullris, kunne kjennes igjen uavhengig av intakt blomsterstand. Fremmede arter av busker og trær stod fremdeles i september, men flere enkeltindivider var avblomstret.

Det er knyttet noe usikkerhet til artsbestemmelse av fremmede kornell- og mispelarter. De fremmede kornellartene var i stor grad avblomstret, og ble bestemt til alaskakornell, med usikkerhet mot sibirkornell. Blant misplene fantes det minst to fremmede arter. Sprikemispel og bulkemispel fantes med stor sikkerhet, men andre arter som dielsmispel og spissmispel kan forekomme. Alle alternativer er av svært høy risiko (SE), og artene har tilsvarende egenskaper når det gjelder spredningsmekanisme og egenskaper. Usikkerheten er derfor ikke av vesentlig betydning for risiko og behandling.

6 Anbefalinger

Håndtering av fremmede arter bør følges opp i reguleringsbestemmelsene. Det anbefales ellers å utarbeide bestemmelse(r) for å hensynta hekkende fugl i anleggsfasen.

7 Referanser

- /1/ Norges geologiske undersøkelse (u.d.). Berggrunnskart. Hentet 25.09.2024 fra https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/
- /2/ Norges geologiske undersøkelse (u.d.). Løsmasser. Hentet 25.09.2024 fra https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/
- /3/ Miljødirektoratet (u.d.). *Naturbase kart*. Hentet 25.09.2024 fra <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>.
- /4/ Artsdatabanken (u.d.) *Artskart*. Hentet 25.09.2024 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>
- /5/ Artsdatabanken (2018). Norsk rødliste for naturtyper. Publisert 16.11.2018. Sist endret 10.08.2023. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- /6/ Artsdatabanken (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*. Publisert: 24.11.2021. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>
- /7/ Artsdatabanken (2023). *Fremmedartslista 2023*. Publisert 11.08.2023. Hentet fra <https://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>
- /8/ Miljødirektoratet (2020). *Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2*. Veileder M-1621. Versjon 30.04.2020.
- /9/ Miljødirektoratet (2024). *Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2*. Veileder M-2209. Versjon 09.04.2024.
- /10/ Miljødirektoratet (2023). Konsekvensutredninger for klima og miljø. Veileder M-1941. Internett : <https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>.
- /11/ Det kongelige klima- og miljødepartement (2021). Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis. Rundskriv T-2/16 - rev. februar 2021.
- /12/ Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) (LOV-2009-06-19-100). Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>
- /13/ Forskrift om fremmede organismer (FOR-2015-06-19-716). Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-06-19-716>